

Van de voorzitter

februari 2014

Momenteel is de programmacie druk bezig om het programma voor 2014 verder in te vullen. Bij een afnemend budget is dat een stevige inspanning. Door het organiseren van activiteiten bij onze leden kunnen we de kosten voor onze afdeling behoorlijk drukken. Dit zal ook moeten omdat we te maken hebben met een sterk afnemend ledenaantal in 2013 en in 2014 een nog lagere afdracht per lid vanuit Zoetermeer.

Tijdens de komende jaarvergadering op 20 maart a.s. in het Hoogspel zal het bestuur u uitgebreid informeren over het afgelopen jaar 2013 en de uitdagingen voor 2014. Gelukkig kunnen we dat doen met een voltallig bestuur en een voltallige Activiteitencie. Zowel de vacature in het bestuur (opvolging ledenadministrateur) als in de AC zijn inmiddels ingevuld. Wel zal de benoeming tijdens de komende ledenvergadering nog bekrachtigd moeten worden. Het bestuur nodigt u daarom dringend uit als lid bij deze jaarvergadering aanwezig te zijn. Evenals de afgelopen jaren zullen we u weer uitgebreid informeren en heeft u de mogelijkheid uw wensen kenbaar te maken.

Om de krimp van leden een halt toe te roepen heeft de landelijke Algemene Ledenvergadering in 2013 besloten om in 2014 van za. 14 t/m za. 21 juni een Nationale Tuinweek te organiseren welke met het Open Tuinen Weekend wordt afgesloten. Het is de bedoeling dat de G&B-afdelingen in die week extra activiteiten organiseren ondersteunt door een landelijke publiciteit via Tv, sociale media en krant om zo de vereniging meer bekendheid te geven en uiteindelijk extra leden te werven. Uw bestuur onderzoekt momenteel de mogelijkheden om ook een bijdrage te leveren aan deze tuinweek naast de al geplande activiteiten. Tijdens de jaarvergadering zullen wij u hier hopelijk meer over kunnen informeren.

Mocht u zelf ideeën hebben voor leuke betaalbare activiteiten die de nodige publiciteit opleveren en dus extra leden, dan zijn die van harte welkom zeker als u zelf daar ook een steentje aan wilt bijdragen.

Tot ziens op de jaarvergadering.

Frans Besselink, voorzitter

Inhoudsopgave:

Activiteiten agenda	2	Uit de Oude Doos	13
Terugblik	2	Vraag en Aanbod	17
Activiteiten komende periode	6	Nieuwe leden	18
Vooraankondigingen 2014	11	Digitaal nieuws	18
Aanbevolen tuin-/beursbezoeken	12	Bestuur en AC v.d. afdeling	19

Activiteiten agenda:

10 t/m 15 maart	Achterhoekse-molenweg 36 Hengelo	Annie Pohlmann	Tuinbezoek voorjaarstuin met aansluitend koffie of thee
20 maart	't Hoogspel Delden	Frans Besselink Geert Borgonje	Jaarvergadering met aansluitend lezing over eenjarigen en kuisplanten
17 april	Wijkcentrum Hengelose Es	Ruurd van Donkelaar	Lezing: Al in een boerensloot .
26 april	Houtmaat Hengelo	Willy Zengerink	Plantenruilbeurs
15 en 19 mei	Olgarden Delden	Olga van Ekelenburg	Bezoek aan tuin en eenjarigenkwekerij
21 mei	Dagexcursie Achterhoek	Sinderen, Ulft, Doetinchem	Anna Kemp, DRU-fabriek, Stadstuin Floriadetuin
16 en 19 juni	Oude Hengelose Esweg 4 Hengelo	Gezinus Meiringh	Bezoek aan moestuin met bijbehorende instructie

Een uitgebreide beschrijving van bovengenoemde en vorige activiteiten is ook op onze website www.hengelo.groei.nl gepubliceerd. Vaak zijn er dan meer foto's ter illustratie aan toegevoegd.

Terugblik:

Lezing bijen en hun omgeving

Op 14 november jl. gaf Arie Koster voor een select gezelschap van echte bijenliefhebbers een interessante lezing. Voor degenen die niet aanwezig waren volgt hier een samenvatting van enkele sheets:

Wat zijn bijen? Insecten met kop, borststuk, achterlijf, 3 paar poten, 1 of 2 paar vleugels en een uitwendig skelet.

Indeling bijen: Taxonomisch op geslacht: zandbijen, metselbijen, hommels. Sociale (20 soorten) of overige solitaire bijen, zelfvoorzienende bijen en parasitaire bijen (ca. 100 soorten), poot-, mond en buikverzamelaars, bloemenbezoek: generalisten en specialisten,

wijze van nestelen: in of boven de grond, voorjaars- en zomerbijen, 1 of 2 generaties per jaar.

Hoe leven bijen: nectar voor energie en stuifmeel voor ontwikkeling van larven, sommige verzamelen plantaardige olie.

Gedrag van bijen: Bijen kennen broedzorg: ze maken een nest met daarin per bij een aparte broedcel, verzamelen nectar en stuifmeel, leggen een ei en sluiten het nest af. Sommige bijen hebben een sterk territorium gedrag. De mannetjes jagen elkaar weg. Dat is onder meer het geval bij Wolbijen en Sachembijen. Sommige bijen hebben een bijzondere wijze van nestelen. Wolbijen verzamelen plantenharen, behangersbijen maken hun nest van stukjes blad en metselbijen metselen de ingang van hun nest dicht. Een groot deel van de bijen leven parasitair. Ze worden ook wel koekoeksbijen genoemd.

Waar nesten bijen: Sociale bijen (hommels en honingbijen): In holtes van bomen, muren, rotsen. Hommels ook in de grond in oude muizennesten.

Solitaire / wilde bijen: In de grond, stijklantjes, doodhout, braamstengels, afgestorven plantenstengels, rietdaken, gaten in muren of gaten in tuinmeubilair.

Als we bijen willen helpen moeten we ook weten hoe ze leven:

We kiezen hier voor de insteek wilde bijen, maar bijen en vlinders gaan goed samen. Voor vlinders hoeft men meestal niet zo heel veel te doen. Vaak zijn vlinders schaars of matig aanwezig. Dat is meestal onafhankelijk van de stadstuinen. De vlinders zijn er gewoon of ze zijn er niet. Als de vlinderjaren

redelijk zijn en er staan vlinderplanten in de tuin dan komen de vlinders vanzelf.

Vlinderstruik en hemelsleutels wordt meestal in de meest armzalige vlinderjaren nog door vlinders bezocht. Voor vogels moet er nestgelegenheid zijn en vooral in de winter wat zaadplanten (kaardebol, teunisbloem, zonnekroon). Bijen zijn volledig afhankelijk

van stuifmeel en vrijwel volledig afhankelijk van nectar. Die moeten in de naaste omgeving van de nestplaatsen voorkomen. De diversiteit van bijen en andere bloem bezoekende insecten (wantsen, vliegen, microvlinders etc.) is onlosmakelijk gekoppeld aan de diversiteit van de flora. Veel bijen leven van één of een zeer beperkt aantal soorten planten. Als die planten er niet zijn, zijn de bijen er ook niet. Bij het bevorderen van bijen is floristische diversiteit een sleutelwoord. Als men iets voor de bijen doet, worden ook andere bloem bezoekende insecten geholpen. In steden en dorpen worden in tuinen veel plantensoorten aangeplant of uitgezaaid. Hierbij kan met rekening houden met de bijen en andere bloem bezoekende insecten.

Kerstdemonstratie 2013

Na maanden van voorbereiding gaf Birgit Davids-Schuurman op 11 december 2013 voor een overvolle Stefanshof te Borne een indrukwekkende demonstratie kerststukken maken. Wat een bijzondere avond om mee te maken. Uiteindelijk zijn in een paar uur tijd 10 fraaie bloemstukken inclusief een waaier gevormd boeket geproduceerd. Allerlei materialen

variërend van spijkerbroek tot boomstam tot cement zijn gebruikt. Tussendoor gaf Birgit een uitvoerige uitleg van het hoe en waarom. In de zaal was het soms muisstil om toch maar niets te missen van haar toelichting. In de pauze werden extra loten gekocht om de kans om zo'n stuk mee naar huis te mogen nemen, te maximaliseren. Tien bezoekers waren aan het eind van de avond de gelukkige eigenaar van een waardevol en "gewichtig" bloemstuk. Nu nog zorgen dat het droog in en uit de auto komt.

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

Birgit heeft ons tijdens de demonstratie veel geleerd, zoals bijvoorbeeld:

- Bloemstukken schikken gaat makkelijker op een (houten) draaiplateau (te koop bij een Zweeds warenhuis).
- In een grote schaal/ondergrond schikt men grote groepen bloemen of andere materialen
- Orchideeën niet in steekschuim steken maar in buisjes plaatsen (plastic buisjes met rubberdekseltje). Dit geldt ook voor bloemen die hoger in het bloemstuk geplaatst worden en dus niet in de oasis zitten. Regelmatig water bijvullen is wel een vereiste om de bloemen in goede conditie te houden.
- Gebruik Woolly als afdek materiaal i.p.v. mos, etc. Het is in diverse kleuren te verkrijgen en het volgende jaar herbruikbaar.
- Blad van kamerplanten gebruiken zoals hertshoorn, zilverblad (Senecio cineraria). Gehele jaar plukken mogelijk.
- Grote bak wordt snel rommelige opmaak. Opbouw van materialen in ringen geeft rust. Gebruik niet te veel kleuren.
- Boeketten behoren te worden afgewerkt met touw, geen elastiekje. Ook Oasis bindwire (ijzerdraad met zachte buitenkant) kan gebruikt worden. Of gebruik aluminium draad vanwege haar reflectie van het licht.
- Steekschuim kan het beste horizontaal gebruikt worden omdat het water dan goed vast houdt. Het water loopt snel uit verticaal of op de kop verwerkt steekschuim. Steekschuim niet hergebruiken.
- In een grote schaal/pot/vaas is het beter onderin droogschuim of hydrokorrels te doen. Dit is minder zwaar dan nat steekschuim.
- Als particulier kan men bloemstukmaterialen kopen via www.goedkoopbloemstukken.nl. Ook bloemisten verkopen materiaal doch kan men ook goedkoop terecht bij warenhuizen als de Action o.d..

Dialezing voorjaarsbloei door Dineke Logtenberg en Anke Pols.

Gelijk al bij binnenkomst op 21 januari jl. in de zaal kreeg je het heerlijke voorjaarsgevoel. Zowel links als rechts bakken vol met bloeiende Narcisjes, sneeuwklonkjes in verschillende soorten, mooie Primula's, Eranthis en nog wat bolletjes die nog tevoorschijn moesten komen zoals de Scilla. En over belangstelling voor deze lezing geen gebrek, de zaal liep lekker vol met zo'n 50 liefhebbers al dan niet met groene vingers. Dat het niet allemaal beginners waren bleek wel tijdens de lezing want er werd goed gebruik gemaakt om vragen te stellen of om aanvullingen te geven en de Latijnse benamingen vlogen je links

en rechts om de oren. De dames wisten heel veel over de vele voorjaarsbloeiende bollen, vaste planten en heesters te vertellen op een boeiende en prettige manier. Natuurlijk deden de sneeuwklokjes het goed. Ik weet wel dat er veel verschillende soorten zijn, maar dat het er misschien wel een 8-of 900 zijn, daar keek ik toch wel van op. Je zal ze maar uit elkaar

moeten houden!! Een bolgewasje wat veel op het sneeuwklokje lijkt is het lenteklokje (*Leucojum*), wel in een vochtige omgeving zetten.

Zoals gezegd ook andere planten werden ons voorgeschoteld. De toverhazelaar mag hierbij natuurlijk niet ontbreken. Dit is misschien wel de eerste plant die al midden in de winter uitbundig kan bloeien. En ook hier weer verschillende kleuren en soorten (geel-oranje-bruin).

Ook voorjaarsbloeiende vaste planten waren van de partij, zoals b.v. *Helleborus* en *Epimedium*.

En om nog eens een paar planten te noemen waar we heel mooi de tuin mee kunnen opvrolijken zoals hondstand-anemoontjes-*Chionodoxa*-*Erythronium*-bloedwortel-*Corydalis*-*Bulbocodium*-blauwe druif-staartaar-*Fothergilla* en natuurlijk de heerlijk geurende *Viburnum carlesie*. Tot slot werden er ook nog een aantal potten getoond met verschillende bloeiende bolgewasjes, de moeite waard om in het najaar maar eens te experimenteren. Maar dat is van latere zorg, laat nu het voorjaar maar komen.

Gerard Fransen

Activiteiten voor de komende periode

10 t/m 15 maart Tuinbezoek voorjaarstuin Annie Pohlmann

De stadstuin van Annie Pohlmann is ('slechts') ca. 600m² groot, maar bevat zoveel planten dat er uren rondgedwaald kan worden. De tuin is mooi vanaf december tot ver in oktober, maar tijdens de (vroeg) lentemaanden is de tuin op zijn hoogtepunt.

In februari bloeien duizenden sneeuwklokjes en winterakonieten, gevolgd door tere leverbloempjes (*Hepatica*), helleborussen en krokussen. Daarna passeren nog een hele stoet lentebloeiers de revue waaronder narcissen, primula's en pioenen.

De activiteitencommissie heeft met Annie een week, begin maart 2014, gepland

waarin onze leden en andere belangstellenden van al deze prachtige bollen en voorjaarsbloeiërs in deze inspirerende tuin kunnen genieten. De rondleiding wordt afgesloten met een heerlijk kopje koffie of thee, met daarbij een zelfgebakken scone.

Aanmelden: Bellen met Willy Zengerink 074-2775934. Bij opgave s.v.p. 2 voorkeursdagen opgeven.

Locatie: Achterhoeksemolenweg 36, 7556 GM Hengelo

Kosten: €5 **Leden:** €5

Meer info: Dagelijks van maandag 10 t/m zaterdag 15 mrt. Bij aanmelding graag 2 voorkeursdagen opgeven. We proberen met ieders voorkeur rekening te houden en een aantal bezoeken te plannen.

20-03-14 Jaarvergadering

met daarna lezing van Geert Borgonje: Nieuwe Eenjarigen en Kuipplanten

De jaarvergadering begint om 19.30u. en is alleen voor leden toegankelijk.

Verslag vorige vergadering en agenda jaarvergadering staan op onze website en worden aan Digitalis lezers separaat vooraf toegezonden.

De aansluitende lezing van Geert Borgonje is ook voor niet-leden toegankelijk.

Het gebruik en sortiment van éénjarigen en kuipplanten is de laatste 20 jaar enorm toegenomen. Ook de vraag naar deze groep van planten wordt steeds groter omdat veelal liefhebbers maar een beperkte ruimte hebben in de heden ten dagse woonwijken. Het gebruik kan op verschillende manieren gebeuren door bv. deze groep van planten te mixen in vaste planten borders, bloembakken, potten en schalen en hanging baskets. De tuin wordt ook steeds meer gezien als een verlenging van de woonkamer in huis. Het is een enorme kleurrijke lezing van diverse soorten planten die soms maar net op de markt zijn.

Locatie: 't Hoogspel, Bornsestraat 1, 7495 VL Ambt Delden

Kosten: €1 **Kosten Lid:** €0.00

Meer info: Deze korte lezing wordt rond 21:00 uur gegeven direct na een korte pauze na de jaarvergadering en is ook voor niet-leden toegankelijk dit in tegenstelling tot de jaarvergadering.

17-04-2014 Ruurd van Donkelaar // Al in een boerensloot...

Een lezing over de aanleg en het onderhoud van natuurlijke vijvers. In iedere natuurrijke tuin hoort een waterbiotoop. In en rond het water krioelt het van het leven. Kikkers kwaken tussen de waterleliebladeren, libellen scheren over het wateroppervlak en vogels badderen in het moerasje. Een rijke moeras- en oevervegetatie van fraaie inheemse planten biedt stuifmeel en nectar aan vlinders en bijen. En soms biedt de vijver ook nog mogelijkheden om er zelf in te

duiken. Water in de tuin is dus een belevenis die je niet mag missen.

Met een goede voorbereiding en de juiste keuze van de verschillende materialen is een fraaie natuurlijke vijver eenvoudig aan te leggen en te onderhouden. Deze lezing is een verhaal over vijverbiologie, plantengemeenschappen, salamanders en kikkers. Ook materiaaltoepassingen zoals folie, oeveropbouw, grondsoorten e.d. komen aan de orde en we maken een uitstapje naar de aanleg van zwemvijvers en van landschappelijke poelen.

Ruurd van Donkelaar heeft een adviesbureau voor ecologisch en historisch groen. Hij is winnaar goud en zilver “Duurzaamste tuin van Nederland 2012” en winnaar “Beste tuin en landschapsontwerp Floriade 2012”

Locatie: Wijkcentrum Hengelose Es, Uitslagweg 47, 7556 LN Hengelo

Kosten: € 3,- Leden: gratis

Meer info: Deze lezing, die om 20.00u. begint, komt in de plaats van “Mysterieuze planten” van Marjan Sorgdrager die door ziekte verhinderd is.

26-04-14 Plantenruilbeurs april 2014

Op 26 april is de voorjaars plantenruilbeurs van dit jaar op de Houtmaat. Omdat we geheel kosteloos van deze locatie gebruik maken is de afspraak met de Houtmaat dat wij overgebleven planten aan hun schenken zodat zij deze in hun tuin/park kunnen planten. Iedereen die planten inbrengt kiest van te voren een plant uit waarvan hij/zij denkt dat die goed in de bosrijke omgeving van de Houtmaat past.

Schaduwplanten, maar ook oeverplanten, geraniums, viooltjes, grassen e.d. zouden hier goed passen. Ik noem er nu een aantal op, maar ben er van overtuigd dat u als plantenliefhebbers zelf heel goed kunt bedenken welke planten hiervoor geschikt zouden zijn. Bij binnenkomst worden deze planten direct apart gezet en als het weer mee zit, zullen leden van Groei en Bloei aansluitend de planten een plek geven.

Groei & Bloei Hengelo

e.o.

Zoals gebruikelijk begint het ruilen om 10 uur. Vanaf 9.30 uur kunt u binnenlopen met de ruilplanten en ze een plaats op de tafels geven. Vervolgens is er gelegenheid om een kopje koffie / thee te drinken en alvast rond te kijken of er iets van uw gading bij de ruilplanten staat.

Na het openingswoord kan er geruild worden. Planten die een nieuwe eigenaar hebben gekregen worden van tafel gehaald zijn dus niet meer voor het ruilen beschikbaar. De planten die geen nieuwe bestemming hebben gekregen worden toegevoegd aan het bestand dat voor de Houtmaat is gereserveerd. Uiteraard mag u na afloop van de ruilbeurs meehelpen bij het opruimen van de tafels en het poten van de planten.

We hopen zoals altijd op prachtig weer om deze activiteit een extra tintje te geven. We zien u graag op deze ochtend.

Namens de activiteiten commissie,

Willy Zengerink

Locatie: de Houtmaat, Houtmaatweg 9, 7556 PC Hengelo

Meer info: De ruilbeurs is alleen voor leden van Groei & Bloei toegankelijk en voor niet-leden ingeval zij zich ter plekke opgeven als lid.

15 en 19 mei // Tuinbezoek aan de tuin en eenjarigen kwekerij van Olga van Ekelenburg.

In onze rubriek groentips & groeninfo vindt u bij de column een interview met Olga van Ekelenburg van de Olgarden.

Door deze informatie geïnspireerd willen we belangstellenden kennis laten maken met haar tuin en de een jarigen kwekerij.

Op donderdag 15 mei en maandag 19 mei biedt Olga aan Groei & Bloei leden de mogelijkheid om onder haar begeleiding de Olgarden te ontdekken en informatie te krijgen over het kweken van een jarigen. Als u dan een keus heeft kunnen maken, kunnen er ook planten aangeschaft worden.

Wilt u op een van deze dagen mee, dan kunt u zich voor 1 mei a.s. bij Willy Zengerink, tel. 074-2775931.

Per dagdeel kunnen 8 deelnemers zich aanmelden.

Dagen: donderdag 15 mei, 14.00 uur en maandag 19 mei, 14.00 uur

Kosten: € 3,50 (incl. koffie en/of thee)

Plaats: Villapark 19, Delden

Meer info: Wilt u mee rijden naar de Olgarden, geeft u dit dan bij het opgeven aan, wij zullen proberen het te regelen.

21-05-2014 // Dagexcursie naar de Achterhoek

Op woensdag 21 mei vertrekken we om 9 uur met de bus naar de Achterhoek. Ons eerste bezoek is aan de tuin van Anna Kemp in Sinderen. Zij heeft vorig jaar oktober bij onze afdeling een lezing verzorgd over vogelvriendelijk tuinieren. Anna en haar partner hebben hun twee hectare grote tuin van weiland tot vogelparadijs omgetoverd. Hun tuin trekt nu vogels, vlinders, bijen én mensen. Variatie is bij de inrichting van hun tuin van het grootste belang geweest, waardoor zoveel mogelijk vogels en insecten hun tuin bezoeken. Vogels kunnen het hele jaar rekenen op voedsel, veiligheid en nest- en schuilgelegenheid. In de ideale tuin staan hoge en lage planten, die elkaar afwisselen in bloeiperiode. In een grote tuin kunnen naast struiken ook bomen een belangrijke rol spelen. Tijdens de rondleiding door de tuin komen we door de vlindertuin, de wilde-bloemenheuvel, de kruidentuin en kunnen we – naast nog veel meer moois - de muizenruiter bekijken.

Vervolgens rijden we naar Ulft, waar we de voormalige DRU-fabriek en het oude fabrieksterrein bezoeken. We bekijken daar een film over de oude fabriek en zien hoe vroeger de pannen werden gemaakt. We verkennen het terrein met de vele pleinen onder leiding van een gids, waarbij het accent op het groen wordt gelegd. Dit is een goed voorbeeld hoe een oud fabrieksterrein is omgetoverd tot een woon-tuin-cultuur- en expositiegebied. De verschillende pleinen zijn “groen” ingericht. Het nieuwe museum staat ook op ons programma.

Van Ulft rijden we naar Doetinchem. We gaan hier naar de Stadstuin. Deze Floriadetuin van Nico Wissing is het levende voorbeeld van een integraal duurzaam ingerichte buitenruimte. Deze tuin is destijds veelvuldig in het nieuws geweest en bekroond met maar liefst twee prijzen. De gemeente Doetinchem heeft de Floriadetuin geadopteerd en er een nieuwe plek voor gevonden in hun stad. Deze tuin biedt ruimte aan vernieuwende en duurzame materialen.

Na het bezoek aan de Floriadetuin gaat de bus weer richting Hengelo, waar we om vijf uur denken aan te komen.

Vertreklocatie/-tijd: 9.00 uur bij Van der Valk Hengelo

Het is de bedoeling, dat de deelnemers zelf hun lunchpakket meenemen.

Kosten: €37,50 p.p. **Kosten lid:** €35 p.p.

Meer info: In de prijs zijn alle overige uitgaven inbegrepen.

De excursie kan alleen doorgang vinden, als er minimaal 25 deelnemers zijn.

Opgave graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 30 april 2014, bij Ieteke Bloem, 074 2429244. Dan dient ook de deelnemersbijdrage overgemaakt te worden op IBAN-nummer NL44 INGB 0001 3925 36 t.n.v. I. Bloem te Hengelo, o.v.v. Dagexcursie Achterhoek.

16 en 19 juni // Moestuin bezoek.

We zijn erg blij dat onze Groei en Bloei afdeling zoveel expertise onder haar eigen leden heeft.

Gezinus Meiringh heeft niet alleen een prachtige siertuin, maar ook een grote moestuin. Juist de moestuin is hetgeen onze interesse heeft. We hebben daarom Gezinus gevraagd of hij geïnteresseerden zijn visie op moestuinieren wil geven. Een uitdaging waar hij geen nee tegen zegt. Het seizoen moet nog beginnen, maar we denken dat juni de juiste maand is om de moestuin in volle glorie te kunnen bewonderen.

Daarnaast heeft Gezinus prachtige Dahlia's en Fuchsia's, kortom een bezoek die voor menig lid de moeite waard is.

Er zijn 2 avonden gereserveerd, waar u zich voor in kunt schrijven.

Wij hopen voor mooi weer te kunnen zorgen en uiteraard zal een kopje koffie niet ontbreken.

Inschrijven voor 15 mei bij Willy Zengerink, tel. 074-2775931.

Datum: maandagavond 16 juni en donderdagavond 19 juni

Tijd: 19.00 uur – 21.00 uur

Plaats: Oude Hengelose Esweg 4

Kosten: € 3,50

Vooraankondiging (noteer vast in uw agenda) 2014:

	Nationale Tuinweek	Za 14 t/m za 21 juni	Landelijke activiteiten met extra publiciteit met als doel meer bekendheid voor G&B en leden te werven.
Open Tuinen Weekend		21 en 22 juni	Zie t.z.t. flyer
Tuinfair		28 september	Tuinmarkt op de Houtmaat
Plantenruilbeurs		18 oktober	Houtmaat

Aanbevolen: (voor meer info zie onze website)

Voorjaarsboden:

Hoewel nog lang geen lente, lijkt het er in onze tuin al veel op. Er bloeien heel veel sneeuwkllokjes, de winteraconieten zijn op hun hoogtepunt en de helleborus en longkruid doen ook goed hun best. Als de zon schijnt zijn de boerencrocussen op z'n mooist. We genieten er erg van. Als er mensen zijn die ook iets van de lente willen opsnuiven zijn die van harte welkom. We zijn in ieder geval de eerste 5 maandagmiddagen thuis tussen 14.00 en 16.00 uur. Als het je niet uitkomt op maandag, bel gerust om een afspraak te maken. Tot ziens en de groeten van Kees en Dini Wolfert, tel. 0529- 453501.

Kees en Dini Wolfert. De Kamp 40. 7731AA Ommen

Wilt u nog meer voorjaarsboden in uw omgeving? Mag ik dan uw aandacht vragen voor het volgende voorjaarsevenement op zo 20 en ma 21 april a.s.: Op die dagen zijn onderstaande tuinen van 10.00u.-17.00u. geopend voor bezoek.

Tuin van Nynke Atsma, Oude Twentseweg 26, 8105 RG Luttenberg
Tuin van Wim en Ineke Grootenhuis, Schoonhetenseweg 33, 8111 MD Heeten
Huys Beukenrode, Kennedylaan 20, 8101 AK Raalte
Kwekerij Arjan Schepers, Hakkershoekweg 9, 8106 PN Marienheem

Zomertuinen:

Tuin de Dijkgaard in Kaatsheuvel

Deze tuin is in 2014 geopend op 29 mei, 5 en 6 juli en 23 en 24 augustus. Tussendoor is hij ook voor groepen op afspraak te bezichtigen. Adres: Zuidhollandsedijk 1, 5171 TK Kaatsheuvel. Tel.: 0416-272936. Als u daar dan toch heen gaat bezoek dan in de omgeving van Kaatsheuvel nog meer mooie tuinen: Tuynkamer, Vaartse Hof, Groenhoven, Hof 't Einde en Ons Buiten.

Tuin van Knoevenoord

In Hall, gemeente Brummen dicht bij Eerbeek, ligt de Knoevenoord bestaande uit een monumentale boerderij en een prachtige tuin met veel symmetrie en een fraai lijnen en vormen spel. De tuin kent 12 open dagen in de periode van 14 juni t/m 24 augustus 2014. Adres: Knoeveoordstraat 70, 6964 BK, Hall. Tel.: 0313-657823.

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

Rienderenseveld en Pottery Decoration

Aanbevolen wordt u de tuin het Rhienderenseveld en het atelier Pottery Decoration te bezoeken. U kunt uw bezoek combineren in de open tuin weekenden 14/15 juni, 12/13 juli en 9/10 augustus met een bezoek aan de twee andere tuinen van de Brummense Tuinenronde: De Brummense Overtuin en Hofstede het Holt van 11 tot 18.00 uur , entree € 3.50 p/p.

Tuinweekend Gorssel 25 t/m 27 juli 2014

Tijdens dit weekend zijn 6 tuinen gelijktijdig open – een mooie kans om binnen één regio een diversiteit aan tuinen te bekijken! Uiteraard bent u (na afspraak) ook op andere data tijdens het tuinseizoen van harte welkom.

- De Huzarenhof , Huzarenlaan 2, Joppe
- De Uiterwaard, Hankweg 2, Epse
- 't Hekkert, Domineesteg 2, Gorssel
- De Keihave, Kozakkenweg 2, Gorssel
- De Hoefslag, Hoefslag 12, Gorssel
- 't Kloosterhōfke, Zutphenseweg 75, Eefde

Uit de Oude Doos

Jaren geleden heb ik in de organisatie van de afdeling Hengelo van Groei en Bloei gezeten, o.m. in de programmacommissie. Veel reizen georganiseerd in binnen- en buitenland. In bovengenoemde commissie werkte ik veel samen met Harry Hafkenscheid (helaas overleden). Harry was als docent verbonden aan de Agrarische School in Zenderen. Op verzoek van onze voorzitter Frans, zal ik “herinneringen uit de oude doos” ophalen.

Lidy Kempers

Misschien brengen deze verhalen u op de gedachte om hier ook eens een kijkje te gaan nemen. Veel leesgenot vooral voor degenen die destijds mee zijn geweest. Het bestuur.

Tweedaagse reis naar West Duitsland in 1988

Op de eerste dag, dinsdag 12 juli, vertrekken we naar Münster om de botanische tuin, behorende bij de Wilhelms-universiteit van deze stad, te bezoeken, De tuin is 4,6 ha groot en is in 1803 aangelegd, middenin het slotpark. Er is heel veel te zien, o.m. veel plantensoorten, een alpentuin, kassen met orchideeën en

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

bromelia's, prachtige oude bomen enz. Om van dit alles volop te kunnen genieten, blijven we er de gehele dag. Op het terrein is een restaurant aanwezig, maar u kunt ook zelf uw lunchpakket meenemen!

In de loop van de middag stappen we weer in de bus, die ons brengt naar het Parkhotel in Gütersloh. Hier is een diner voor ons besproken en blijven we overnachten.

De tweede dag, woensdag 13 juli is ons doel: de Landesgartenschau Schöner Treff Natur 1988 in de prachtige oude stad RHEDA-WIEDENBRUCK in Westfalen. Op een terrein van 21 ha zal een natuurparadijs te zien zijn, over een lengte van 2,6 km, welke de historische stadsdelen RHEDA en WIEDENBRUCK verbindt. Daartussen door slingert zich de rivier de EMS. Er zijn prachtige vakwerkhuisen te zien, alsook het kasteel in RHEDA. Het kasteel is ook te bezichtigen!

Op het tentoonstellingsterrein vinden we o.a. een rozentuin en de orangerie met kasteeltuin. Deze tuin werd naar historische tekening opnieuw aangelegd. Na het beschermde natuurgebied (het elzenbos) komt de bezoeker in het parkgedeelte met hallen voor bloemenshows en hier vinden we ook voorbeeldtuinen. Over het terrein verdeeld vindt men 15 bruggen om de rivier over te steken, vaak met prachtige uitzichten. Grote delen van het tentoonstellingsterrein zijn ecologisch zeer waardevolle gebieden en hieraan wordt veel aandacht besteed.

Ca. 17.00 uur vertrekken we weer naar ons mooie Twente!

Herinneringen.

De botanische tuin in Münster was een openbaring. Ik ben er later nog een paar keer geweest en het is zeer beslist de moeite waard om er eens heen te gaan. Het is een lustoord.

Het terrein van de Gartenschau was inderdaad een prachtig natuurgebied. Het was een hele wandeling om van het ene naar het andere stadsdeel te lopen, maar overal stonden banken om uit te rusten. En aan het eind stond de bus op ons te wachten.

Tuinreis Duitsland 3 daagse reis van 30 juni t/m 2 juli 1987

Drie dagen lang genieten van hedendaagse en historische tuinkunst in Duitsland.

De 1^e dag

Bezoek aan de Bundesgartenschau in Düsseldorf. Wat bij ons zo ongeveer om de 10 jaar plaats vindt – en wie herinnert zich niet de Floriade van 1992 – gebeurt

in Duitsland iedere twee jaar door een Bundesgartenschau. Deze keer is dat het nieuwe Südpark, wat de stad aan de Rijn blijvend verrijkt met een belangrijk deel natuurlijke leefkwaliteit. Met deze Bundesgartenschau heeft Düsseldorf zijn traditie als tuinstad nogmaals uitdrukkelijk onderstreept. Het 70 ha grote park biedt bezoekers

de volgende bijzonderheden. In drie gedeelten worden de verschillende vormen en opvattingen van de natuur en het nut voor de mensen zichtbaar gemaakt.

In de “Volksgarten”, het oudste gedeelte, ervaart men de weldadige rust en sfeer van gazons met oude bomen en jonge aanplant van schaduwplanten en bodembedekkers.

“In den Garten” beleven bloemenvrienden en tuinliefhebbers de pracht en praal van de bloeiende natuur. Ongeveer 360 groente- en vrijetijdstuinjes zijn in dit deel opgenomen.

In het gedeelte “Vor dem Deich” worden natuurvrienden verrast door de oorspronkelijkheid van het verwilderde landschap. In het midden van bloemenweiden en ruige begroeiing ligt een 7½ ha. groot meer met prachtige waterplanten en vele eilandjes met broedende vogels in hun natuurlijke omgeving. Een geweldige start die wordt afgesloten met een overnachting in het sfeervolle CREST HOTEL in Lüdenscheid.

De 2^e dag.

Na het ontbijt vertrekken we uit Lüdenscheid en reizen via Soest en Paderborn naar de stad Detmold in het Teutener Wald. Er zijn veel mogelijkheden ook deze dag zinvol te besteden. De meer dan 700 jaar oude stad zelf is schitterend met zeer mooie vakwerkhuizen. Bezocht kunnen worden het ”Weserrenaissance-Schloss” en het Westfalisch Openluchtmuseum. Ook het meer dan 100 jaar oude Hermannsdenkmal behoort tot de mogelijkheden. Het programma voor deze dag ligt nog niet vast en wordt waarschijnlijk in overleg met de deelnemers definitief bepaald. De overnachting zal geschieden in Hotel am Thielenplatz in het centrum van Hannover.

De 3^e dag.

Na het ontbijt met natuurlijk de bekende knapperige Duitse broodjes, gaan we

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

weer een heel bijzondere dag beleven. Wij brengen een bezoek aan de “Königlichen Gärten Herrenhausen” Meer dan 300 jaar tuinkunst beleven op een dag, dat is mogelijk. In “Der Grosse Garten” is de enige volledig intact gebleven baroktuin van heel Duitsland.

In de “Berggarten” staat de individuele plant centraal, het is een botanische showtuin. Al meer dan 800 nieuwe plantensoorten zijn hier ontdekt. In de vorige eeuw was hier al een internationaal beroemde orchideeënverzameling.

Voor de wandelaars die van sfeer houden, is er dan de “Georgengarten”, een schitterend park in een romantische landschapstijl.

Drie tuinen uit drie tijdperken grenzen aan elkaar en maken een geheel wat meer is dan een document of een museum. Het is levend, het bloeit en groeit - geen afbeelding maar werkelijkheid - “waarmee we kunnen pronken”, zoals hertogin Sophia, die in 1680 “Herrenhausen” tot zomerverblijf van het Huis Hannover liet inrichten, eens zei.

Aan het eind van de dag is een afscheidsdiner in de regio waarmee we deze meerdaagse reis afsluiten.

Herinneringen.

De eerste dag in Düsseldorf was het verschrikkelijk warm, meer dan 30 gr C. Van de Gartenschau hebben we toen niet veel gezien. Je had twee gedachten: in de schaduw zitten en drinken. Een grote schijf watermeloen was verkwikkend (wel duur DM 1.50).maar het was heerlijk! 's Avonds in Lüdenscheid barstte een zwaar onweer los. Daar hadden wij geen last van, omdat we de gelegenheid kregen om van heerlijk eten op de diverse buffettafels mee te genieten. Er was nl. een grote partij aan de gang en er was eten in overvloed. Normaal krijg je met een groep altijd een toeristenmenu voorgeschoteld. Dit was een feest! Wanneer je in de prachtige stad Detmold komt, moet je het interessante Schloss bezoeken. Daar is zoveel historie te vinden en te zien. In de “Königlichen Garten Herrenhausen” was ik al vaker geweest. Zeer aan te bevelem voor een bezoek!

Omdat de Gartenschau in Düsseldorf zo veelbelovend was en wij weinig hadden gezien, zijn we er begin september met een dagtocht weer geweest. Toen was het heerlijk weer en het was er prachtig. In het gebied met de volkstuintjes stonden ook veel vruchtbomen, die toen vol hingen met rijp fruit.En mij is ook

Groei & Bloei Hengelo
e.o.

bijgebleven de grote verscheidenheid aan éénjarigen. Ze waren op hun mooist! Vooral het grote veld met Nicotiana grandiflorum (de hoge tabaksplant met de grote witte bloemen) trok de aandacht.

Oh ja, de schijf watermeloen was nog te koop, deze keer voor DM 1.00 p.st. Koopje en eigenlijk nog net zo lekker.

Lidy kempers-Peters

Vraag en Aanbod

Als bestuur willen we leden de mogelijkheid geven om hun overtallige tuingerelateerde spullen via onze website (te koop) aan te bieden en/of oproepen te doen of vragen te stellen aan andere leden.

Betreft het echte commerciële activiteiten dan zullen we een vergoeding voor de advertentie gaan vragen net zoals we dat doen voor commerciële bedrijven.

Annonces op onze website zullen na enkele weken, of eerder op verzoek van de aanbieder / vrager, weer verwijderd worden.

Het bestuur houdt zich het recht voor om annonces die niet aan onze regelgeving voldoen te weigeren of tekstueel aan te passen.

Nieuwe leden vanaf 01-11-2013 tot 01-02-2014

Mevr. Dorneau	Goor
Mevr. Slotman	Delden
Mevr. Postuma	Borne

Het bestuur van de afdeling Hengelo e.o. heet u als nieuw lid van harte welkom. Wij hopen u regelmatig te mogen begroeten tijdens onze activiteiten en dat u nog vele jaren lid zult blijven. Uiteraard mag u op zeker moment besluiten om een bijdrage te willen leveren bij het organiseren van onze activiteiten of een bestuursfunctie te willen bekleden. Er is altijd behoefte aan actieve leden!

Digitaal nieuws

Het bestuur en de AC hebben besloten hun privé e-mailadressen t.b.v. G&B-doeleinden om te wisselen voor een algemeen e-mailadres dat begint met hun functiebenaming en dat eindigt op @hengelogroei.nl.

Ook hebben we nu een adres op Facebook en Twitter:

twitter@hengelogroei.nl

facebook@hengelogroei.nl

Onze Facebook account is ook via onze website te vinden door te klikken op het Facebook logo op de homepage.

In de toekomst gaan we meer gebruik maken van deze sociale media.

Bestuur van de afdeling	
Voorzitter / Redacteur Digitalis	Frans Besselink, Oelerweg 138, 7555GX Hengelo, 074 2422607, voorzitter@hengelogroei.nl
Secretaris	Monique Sturre, Reigershof 26, 7622BT Borne, 06-53830885, secretaris@hengelogroei.nl
Penningmeester	Ineke Hofman, Oelerweg 130, 7555GX Hengelo, 074 2433347, penningmeester@hengelogroei.nl
Ledenadministratie (tot per 01-03-2014)	Iet van den Berg, Oldenzaalsestraat 53A, 7551AN Hengelo, 074 2671828, ledenadministrateur@hengelogroei.nl
Bloemschik coördinator	Martha Brinkers, P.Muyselaarstraat 23, 7558ZK Hengelo, bloemschikken@hengelogroei.nl
AC-coördinator	Bij toerbeurt zit er ook een AC-lid namens die AC in het bestuur
Public Relations	<i>Vacature, min. 3 uur per maand, bekend met computer...</i>
Niet in bestuur:	
Bibliotheek	Wim Pullens, Bordeauxstraat 28, 7559 KK Hengelo, 074 2774576, w.pullens@home.nl
Webmaster	Jan ter Hofte, www.hengelo.groei.nl info@hengelo.groei.nl webmaster@hengelogroei.nl
Wij hebben een afzonderlijke Activiteitencommissie (AC), deze bestaat uit:	
Jannie Benders	074 2423944, ac1@hengelogroei.nl
Willy Zengerink	074-2775934, ac2@hengelogroei.nl (ook bestuurslid a.i.)
Ieteke Bloem	074-2429244,ac3@hengelogroei.nl
Marijke Relker	074 2428477, ac4@hengelogroei.nl
Geke Dekens	074-2918862, ac5@hengelogroei.nl